

Sumari

2

La veu ciutadana
Pilar Moreno Martínez

6

Reportatges
Novetats editorials
7 Tancament finances



Meritxell Martí i Bonaventura Esport.

10

Casa Pairal
«Gent gran, cor jove»

12

Activitats



Festa de fi de curs del CEO.

14

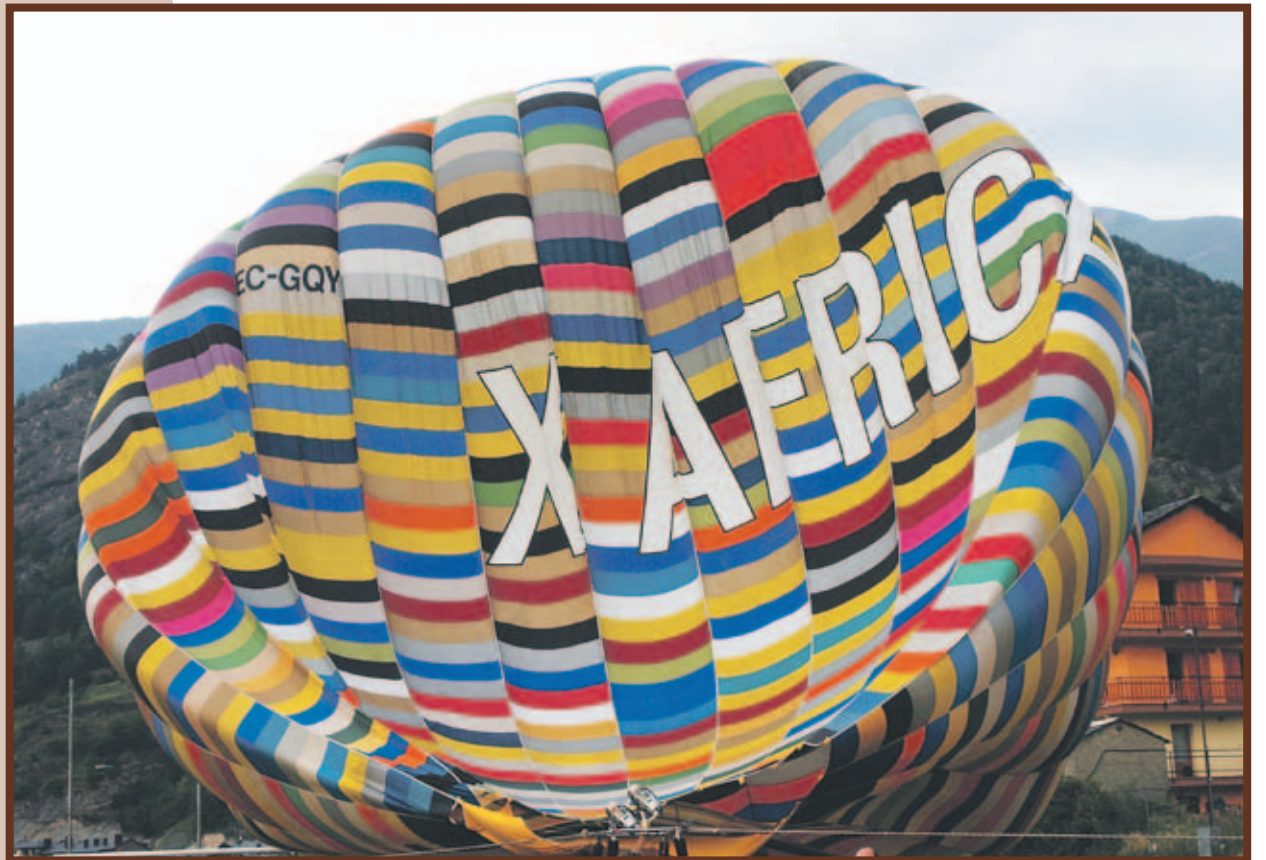
No et perdis...
Pujada nocturna
al Casamanya

16

L'Ordino de...
Mossèn Joan Fenosa

L'Art Camp ocupa el carrer amb els cinc continents

Pàg. 3 i 4



L'Art Camp va enlairar un globus solidari X Àfrica a Ordino en l'edició passada.

La trobada plàstica a Ordino incrementa el nombre d'artistes andorrans per treballar sobre l'apropament de les cultures

Una exposició al Centre de Congressos de la capital permet veure les obres realitzades en la primera edició del 2008

Entrevista

Pàg. 8 i 9

Bartumeu Gabriel: «La formació dels qui estan a primera línia ha de ser una tasca prioritària si volem un canvi de tendència»



Viure Ordino

Pàg. 11

Aprovat amb nota el 6è Congrés Mundial de Turisme de Neu i de Muntanya, amb un gran èxit de públic i d'organització



La publicació comunal *Ordino és viu* arriba al número cinc i es consolida com un canal de comunicació obert i directe amb i per a la ciutadania. N'hem reforçat la distribució i hem aconseguit reduir la despesa quant a correspondència. Però encara podem millorar-la entre tots si ens envieu suggeriments, queixes o idees a la bústia de correu electrònic suggeriments@ordino.ad. Per poder mantenir aquesta bidireccionalitat en la comunicació amb la ciutadania no ens cansarem de buscar i establir maneres de satisfer la necessitat constant d'estar informats mitjançant les diferents plataformes i xarxes que cada dia

tenen més protagonisme en la societat. No oblidem els mitjans que ja tenim a ple rendiment, com és el web www.comuordino.ad, que concentra la informació administrativa, els tràmits i tot allò que vulgueu saber sobre la corporació i que, a més, posa a l'abast de tothom els actes i esdeveniments que tenen lloc a la parròquia a la secció agenda. Ben aviat us presentarem els continguts turístics de la parròquia al portal www.ordino.ad, que manté l'adreça original i acollirà tota l'oferta d'oci i temps lliure de la parròquia.

Voldria celebrar amb vosaltres les dades que ha fet públic el ministeri de Medi Ambient, en què Ordino assoleix nivells d'excel·lència pel que fa a la qualitat de l'aigua i de l'aire. En el pla de sanejament previst per al 2015, som l'única parròquia en què no s'han detectat abocaments directes d'aigües brutes al riu, i de fet així ho demostra la qualitat dels rius. D'altra banda, podem estar orgullosos de la qualitat de l'aire que respirem, ja que els nivells de partícules contaminants a la nostra atmosfera són mínims. Tot i la bona nota d'Ordino, cal destacar que des del 2007 els índexs de contaminació s'han reduït a tot Andorra i que la qualitat de l'aire és excel·lent durant el 87% del temps. Donar a conèixer aquestes dades ens permet prendre consciència del privilegi que representa viure a la nostra parròquia i transmetre aquest patrimoni a les generacions futures.

Contribuir a difondre el coneixement de la nostra història és un deute amb el passat i el futur. Per això estic orgullós d'haver donat llum verd a dos projectes editorials laboriosos i costosos quant a realització com són els títols *Toponímia de la Vall d'Ordino*, *La Cortinada*, *Arans i l'Ensegur*, d'una banda, i *Auzat Vicdessos-Ordino*, *Relacions transfrontereres al llarg dels segles*, de l'altra. Els intercanvis

econòmics, històrics i socials amb els nostres veïns de la banda francesa continuen vius amb la intenció de treballar plegats per a la promoció turística i econòmica d'ambdós territoris. L'acte de presentació del llibre es va fer a Ordino, però també a Auzat, on vam ser rebuts cordialment per les autoritats locals, que es van mostrar interessades a treure a la llum un nou volum.

Un cop més, hem demostrat la nostra capacitat per acollir esdeveniments de ressò internacional a la parròquia, com ha estat l'organització del 6è Congrès Mundial de Turisme de Neu i de Muntanya, celebrat a l'Ordino Studios el mes d'abril. No sols ens han felicitat per la feina ben feta, sinó que els participants vinguts d'arreu han marxat amb Ordino al cor. Confiam que la resposta de restauradors i hotelers i la participació ciutadana serà la mateixa per a l'Andorra Ultratrail Vallnord, que tindrà lloc a Ordino el 26 de juny.

Edita:

Comú d'Ordino

Disseny, maquetació i redacció:

Comú d'Ordino

Imatges:

Comú d'Ordino

Correcció:

Pites Roure

Dipòsit legal:

AND 446-2009

A/e:

publicacions@ordino.ad

La veu ciutadana *Rodolant*



PILAR MORENO MARTÍNEZ
(Sant Julià de Lòria, 1967)

Rodolant ha estat la fotografia guanyadora del concurs de La veu ciutadana. Una imatge, presa des de la ruta del ferro, d'un camp d'Arans que, segons explica l'autora, «destaca la perspectiva i transmet la tranquil·litat i el relax d'un paisatge típic de muntanya». Pilar Moreno ha convertit la fotografia en la seva principal afició des de fa un any, i la natura –paisatges, animals i flors– és el seu material de treball favorit. A Ordino ho té fàcil. Aquesta laudiana, que viu a la Cortinada des de fa un any, reconeix que ja se sent «més ordenenca que de Sant Julià».

Us recordem que podeu enviar-nos les vostres imatges de la parròquia a suggeriments@ordino.ad fins al 30 de juliol. Podeu consultar les bases del concurs al web del comú www.comuordino.ad.

L'apropament i l'intercanvi cultural centra l'edició de l'Art Camp 2010

Més d'una trentena d'artistes formen part del projecte artístic



L'artista cubà Francisco Rivero treballa sobre un mur al túnel del carrer Santa Bàrbara en la primera edició de l'Art Camp.

>> Hi participen els cinc continents, gràcies a la visita d'Austràlia, i s'incrementa la presència andorrana

>> El Centre de Congressos de la capital acull una mostra dels treballs de la primera edició

La Comissió Nacional d'Andorra per a la Unesco i el Comú d'Ordino fan una aposta per les trobades interculturals amb l'expressió artística com a element comú. La col·laboració de la Fundació Bomosa i altres patrocinadors han fet possible que l'Art Camp *Colors per al Planeta* arribi a la segona edició amb una participació dels cinc continents gràcies a la visita, per primera vegada, d'una delegació australiana. Hi participaran més de 30 artistes plàstics provinents de diferents països, i cal dir que Andorra doblarà la seva participació. Si bé en l'edició anterior els treballs dels artistes van girar entorn al canvi climàtic dins el marc de l'Any internacional del planeta Terra, l'acostament entre cultures i els seus lligams són l'eix temàtic d'aquestes jornades plàstiques que tindran com a escenari els carrers d'Ordino del 18 al 29 de juliol, dins l'Any

internacional de l'apropament de les cultures. La trobada arrenca amb una exposició al Centre de Congressos d'Andorra la Vella amb una selecció de les obres que es van crear el 2008. Tot i tenir Ordino com a seu i escenari principal de treball, els artistes viuen un programa intens que combina els tallers plàstics i els debats amb activitats i visites culturals per descobrir l'entorn, entre les quals una sortida a la vall del Madriu, una a la Ruta del Ferro i una altre a la ciutat de la Seu d'Urgell.

Durant gairebé dues setmanes se celebraran jornades temàtiques dedicades als cinc continents, que tenen com a objectiu establir vincles i ponts entre cultures tan diferents. Els artistes tindran el suport del Comú, que els facilita l'accés a equipaments socioculturals de la parròquia com ara l'Escola d'Art, la Sala Polivalent o el Centre Esportiu d'Ordino. Les dimensions del poble d'Ordino, que afavoreixen el contacte directe amb la seva gent, la qualitat de les infraestructures i la bellesa del paisatge fa que els artistes nousvinguts se sentin en un entorn propici per a la creació artística. No podem obviar l'atractiu turístic de la parròquia, que també representa un incentiu per als artistes que, d'aquesta manera, poden donar a conèixer la seva obra.



L'OPOSICIÓ OPINA

«Considero que Ordino és l'escenari perfecte per dur a terme una iniciativa de les característiques de l'Art Camp. I és que possiblement l'entorn idíl·lic que ens brinda la nostra parròquia esdevé el lloc idoni, un lloc d'inspiració per als artistes que per segon any es donen cita en aquesta trobada que agrupa pintors, escultors i, en definitiva, creadors de diversos països. Des d'aquestes línies, també aprofito per animar els nostres artistes, els amfitrions, a participar en aquest projecte i a compartir coneixements i tècniques amb els artistes d'arreu del món. Sens dubte, les diverses maneres de concebre l'art i la cultura només ens poden enriquir».

Gilbert Blasi Conseller de la minoria

ArtManifest

Els valors que promou la Comissió Nacional Andorrana per a la Unesco a l'Art Camp es van recordar el 15 d'abril passat en la lectura del manifest que es va fer a la rotonda de la Clota per inaugurar oficialment el conjunt escultòric *Arbres per al planeta*. L'acte institucional va comptar amb la presència de la ministra d'Educació i Cultura, Susanna Vela, i dels cònsols d'Ordino, Bonaventura Espot i Consol Naudí, entre altres autoritats (a la foto). La lectura del manifest davant els mitjans de comunicació va anar a càrrec de l'escriptor Joan Peruga, president de la CNAU. Un cop llegit i signat el manifest, escrit en un pergami, es va guardar en una caixa dins l'escultura amb la voluntat que aquestes paraules perdurin en el temps. Amb aquest gest, que posa de rellevància el diàleg intercultural per l'entesa entre els pobles, es va anticipar la nova edició d'Art Camp, centrada en l'apropament de les cultures. Des del mes d'octubre, el conjunt escultòric *Arbres per al planeta* està instal·lat a la rotonda de la Clota, a la carretera general. Es tracta d'una obra de gran format, de gairebé 5 metres d'alçada, realitzada en acer corten i formada per quatre escultures de diferents artistes que van participar en l'Art Camp 2008: Lionel Laussedat, Sara Valls, Maïs (Marisa Jorba) i Faust Campamà. Cadascun d'aquests arbres simbòlics s'orienta cap a un punt cardinal, per simbolitzar la universalitat de la trobada i la procedència dels artistes, tal com va explicar el comissari Faust Campamà durant la presentació. I tots ells conjuntament simbolitzen un petit bosc que homenatja la primera edició de l'esdeveniment i que ha estat cedit pels quatre artistes al poble que els ha acollit.

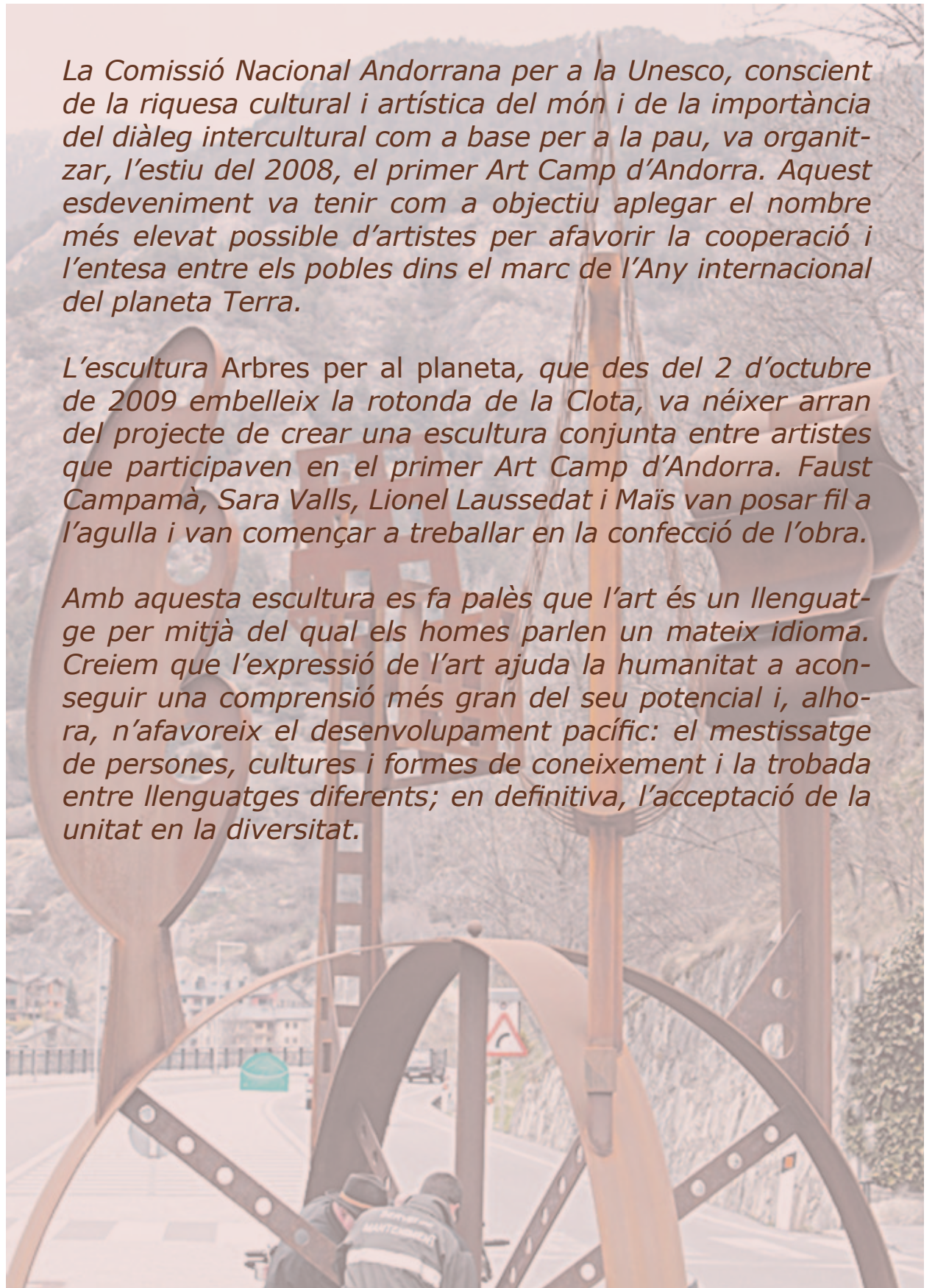
EXPOSICIÓ ITINERANT

Fruit de la primera edició són tres col·leccions d'obres cedides de forma gratuïta pels artistes –una de la CNAU, una de la Fundació Bomosa i una altra del Comú d'Ordino– i un catàleg en què es mostren els treballs reproduïts i els seus autors. Les obres –la majoria de pintura– han viatjat durant l'últim any i s'han pogut veure a l'Ambaixada d'Andorra a París i a la seu del Consell d'Europa a Estrasburg. Perquè Andorra no es quedés sense conèixer el treball que es va portar a terme a Ordino durant l'estiu de fa dos anys, i per compartir aquest esdeveniment amb tota la població, s'ha organitzat l'exposició que es podrà visitar durant el mes de juliol al Centre de Congressos d'Andorra la Vella.

La Comissió Nacional Andorrana per a la Unesco, conscient de la riquesa cultural i artística del món i de la importància del diàleg intercultural com a base per a la pau, va organitzar, l'estiu del 2008, el primer Art Camp d'Andorra. Aquest esdeveniment va tenir com a objectiu aplegar el nombre més elevat possible d'artistes per afavorir la cooperació i l'entesa entre els pobles dins el marc de l'Any internacional del planeta Terra.

L'escultura Arbres per al planeta, que des del 2 d'octubre de 2009 embelleix la rotonda de la Clota, va néixer arran del projecte de crear una escultura conjunta entre artistes que participaven en el primer Art Camp d'Andorra. Faust Campamà, Sara Valls, Lionel Laussedat i Maïs van posar fil a l'agulla i van començar a treballar en la confecció de l'obra.

Amb aquesta escultura es fa palès que l'art és un llenguatge per mitjà del qual els homes parlen un mateix idioma. Creiem que l'expressió de l'art ajuda la humanitat a aconseguir una comprensió més gran del seu potencial i, alhora, n'afavoreix el desenvolupament pacífic: el mestissatge de persones, cultures i formes de coneixement i la trobada entre llenguatges diferents; en definitiva, l'acceptació de la unitat en la diversitat.



Imatges: Dorte Passer





CALENDARI DE REUNIONS VEÏNALS

SETEMBRE 2010

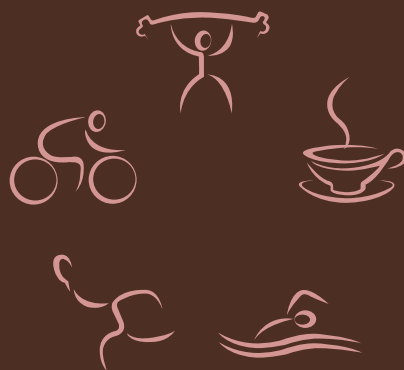
- Dimarts 14** Carrer Major – Nucli antic
- Dimarts 21** Segudet
- Dijous 23** La Clota Verda – Grau Sobirà
- Dimarts 28** L'Anglada
- Dijous 30** La Cultia-Prat Gran

OCTUBRE 2010

- Dimarts 5** El Turer – Av. de les Moles
- Dijous 7** El Puiet – Pleta d'Ordino
- Dimarts 12** La Gonarda – Balcó d'Ordino
- Dijous 14** Edificis Ral i Prat de Vilella



trobareu tota la informació al web
www.ceo.ad
 o bé trucant al tel. 878 110



Fes el pas! forma part del Centre Esportiu d'Ordino des de 25,70 € mensuals*

* no inclou les classes dirigides i la matrícula

Ordino enriqueix el fons bibliogràfic

El Comú d'Ordino ha tret a la llum dos projectes editorials que ja formen part del fons bibliogràfic de la parròquia i de totes les cases d'Ordino. Els nous títols ens ajuden a comprendre millor els orígens i la història del nostre poble des de vessants tan diferents com les relacions transfrontereres amb els veïns francesos d'Auzat i Vicdessos o la toponímia de la vall a la Cortinada, Arans i l'Ensegur.

Auzat Vicdessos - Ordino. Relacions transfrontereres al llarg dels segles



Auzat Vicdessos - Ordino. Relacions transfrontereres al llarg dels segles recupera la comunicació i l'intercanvi que hi va haver entre ambdues comunitats pirinenques en el passat, però alhora deixa constància i evidencia la voluntat mútua de reprendre aquests lligams i mante-

nir-los vius en el moment present. Les valls d'Ordino i les d'Auzat es troben a banda i banda dels Pirineus, cosa que, molt lluny del que podria semblar, no exerceix de línia divisòria sinó que actua de nexa d'unió entre dos pobles que han compartit pastures al llarg dels segles. L'estudi, signat per Pere Caveró i Dominique Dupui, aprofundeix en les relacions econòmiques i culturals que van mantenir els nostres avantpassats i que comencen a aparèixer documentades a partir del segle XVIII, tot i remuntar-se a l'edat mitjana. L'edició bilingüe en català i en francès s'estructura en tres capítols i una conclusió que revisa la situació i les peculiaritats geogràfiques del territori i que ens dóna a conèixer els antecedents històrics. Els contractes de patzeria i els lligams que s'estableixen entorn de la producció del carbó i el pasturatge conformen un dels eixos temàtics més destacats del llibre. L'últim capítol se centra en l'activitat més recent, dels segles XIX i XX, en què les relacions transfrontereres es veuen impulsades per motius socials i polítics, tal com va passar durant i després de la II Guerra Mundial. L'estudi també tracta les afinitats lingüístiques i les relacions de caràcter cultural. Els vessants nord i sud dels Pirineus continuen units per iniciatives culturals

que impliquen ambdues ciutadanes, com ara el Concurs de cartells organitzat pel Departament d'Educació, Joventut, Cultura i Benestar Social del Comú. Ambdues valls han inspirat al llarg d'aquests anys d'altres convocatòries que fan participar els més joves amb la voluntat de donar a conèixer la nostra història i la influència que han exercit les comunitats veïnes en el nostre entorn.

La presentació del llibre va tenir lloc a Ordino el 26 de març passat en presència de Bernard Piquemal, president de la Comunitat dels Comuns d'Auzat i Vicdessos, i Bonaventura Espot, cònsol major d'Ordino. A l'acte també hi van assistir els col·laboradors que han fet possible l'edició d'aquest llibre. Els coordinadors Lluís Babi i Anna Call han comptat amb el suport i el coneixement d'una comissió formada per Simó Duró, Antoni Naudí i Albert Pujal, a Ordino, i una altra de francesa integrada per Hubert Ginabat, Pierrette Lero i Guy Miramont, sota la coordinació de Nicole Leplus. El llibre inclou un recull de fotografies d'època tant d'Ordino com d'Auzat que serveixen per il·lustrar les similituds en el *modus vivendi* dels dos pobles i les visites que els seus habitants van intercanviar. Piquemal va acollir la delegació ordinenca al maig (a la foto).

Toponímia de la Vall d'Ordino. La Cortinada, Arans i l'Ensegur (volum 1)

La nova publicació recupera tots els noms de lloc de la parròquia, alguns ja desapareguts. El recull ha estat possible gràcies a l'aportació dels padrins, autèntics protagonistes del volum, que també inclou un glossari amb varietats dialectals i un conjunt de relats de gran valor històric, sociològic i lingüístic.

Són moltes les lectures que ens proposa aquest títol sobre la toponímia de la vall que s'ha estat gestant durant catorze anys fins que va veure la llum el mes de març passat a Ordino. Es tracta d'un primer volum dedicat als pobles de la Cortinada i Arans i a la partida de l'Ensegur i que neix amb la voluntat d'incorporar la resta de quarts com a mínim en dos volums més, encara sense data de publicació. Durant la presentació es va fer al·lusió al valor de l'estudi com a testimoni d'un passat recent i llunyà alhora, que forma part del nostre llegat cultural i que podem catalogar de patrimoni immaterial.

La toponímia ens permet identificar i relacionar els noms dels llocs de la parròquia, però també ens ajuda a recuperar d'altra informació no menys valuosa, com ara els modismes i els trets dialectals d'Ordino i, per extensió, d'Andorra, que encara es conserven en la llengua oral dels nostres padrins. A les entrevistes fetes per identificar els topònims (39 informadors amb edats compreses entre els 60 i els 90 anys, alguns d'ells malauradament ja desapareguts), cal sumar-hi el conjunt de relats que es recullen al final del llibre i que tenen un

gran valor etnogràfic, històric i sociològic, a més de lingüístic. Així, hi trobem el testimoni de dones com Maria Areny Cabanes, que ens explica amb detall el procediment per elaborar formatges a casa o ens evoca els records d'un passat de contrabandistes. O els de Maria Font Baró i Marina Coma Areny, dones sàvies que ens il·lustren amb històries sobre la vida dels nostres avantpassats fins fa cinquanta anys. *Toponímia de la Vall d'Ordino. La Cortinada, Arans i l'Ensegur* s'estructura en tres diccionaris de topònims documentats que tracten la fonètica, la grafia –no normalitzada, respectant aquesta riquesa dialectal–, i l'etimologia de cadascun.

Les dificultats i els dubtes lingüístics no han estat pocs, sobretot al moment d'establir la grafia dels topònims, o bé per desconèixer-ne l'etimologia o bé perquè s'ha perdut el lloc que designen. Els mapes cartogràfics, el cadastre i el coneixement dels informadors han servit per proposar una interpretació «en cap cas infal·lible», segons va aclarir Rabassa.

La directora del llibre va destacar el caràcter col·lectiu de la publicació i es va referir al procés d'elaboració lent i laboriós, però àmplia-



ment recompensat. La lingüista va remarcar que una altra de les intencions del llibre és la voluntat que arribi a un públic molt ampli i va puntualitzar que en cap cas no s'adreça a especialistes.

L'acte va comptar amb la presència de la consellera d'Educació, Joventut, Cultura i Benestar Social, Berna Coma, la cap del Departament, Anna Call, i la cònsol menor, Consol Naudí (a la foto superior).

Tancament del 2009 amb superàvit

El Comú tanca el pressupost de l'exercici anterior amb una xifra positiva de 2.143.000 € sense superar cap sostre d'endeutament

El Comú d'Ordino va aprovar en sessió de Consell el tancament del pressupost del 2009, que ha assolit dos objectius marcats per la Conselleria de Finances: el primer, acabar en superàvit, i el segon –i per primera vegada–, complir la Llei de finances comunals quant a la no superació dels tres sostres d'endeutament.

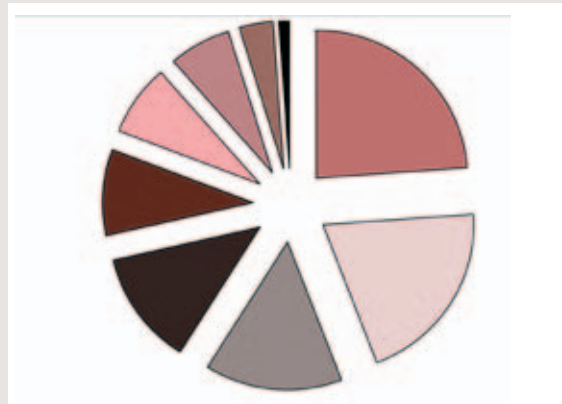
Tot i l'esforç realitzat, la rebaixa ha estat només del 0,13% a causa de l'increment del deute bancari de Vallnord. La consellera de Finances, Meritxell Martí, va presentar els números positius del 2009 xifrats en 2,14 milions. Martí es va mostrar satisfeta pel resultat obtingut, tot i haver hagut d'assumir els mals resultats de Vallnord SA de la darrera temporada per evitar la cessació de pagaments de la societat.

El principal motiu pel qual s'ha obtingut aquest superàvit pressupostari ha estat l'increment dels ingressos per la construcció en més d'un 30% en relació amb el que s'havia previst al pressupost, i aquí cal comptar-hi el projecte extraordinari del geriàtric de la Cortinada. Aquesta xifra representa un increment del 60% respecte a l'any anterior.

Un altre motiu ha estat l'esforç de tots els departaments que integren la corporació per disminuir la despesa corrent un 20% –en relació amb la previsió inicial– i la disminució de les despeses financeres, motivades entre altres aspectes per la baixada del tipus d'interès i la renegociació a llarg termini del deute. L'estalvi pressupostari es podria destinar a la rebaixa del deute o a finançar algun projecte de caràcter extraordinari que no s'hagués previst en el pressupost del 2010 per falta de diners.

Principals activitats subvencionades

	Cost corrent	Ingrés	Dèficit generat	% Subv. 2009	% Subv. 2008
Centre esportiu	807.610,51	519.922,86	-287.687,65	35,62%	38,86%
Escola bressol La Baldufa	856.399,13	458.461,08	-397.938,05	46,47%	51,21%
Serveis públics en general	1.298.366,43	466.711,36	-831.655,07	64,05%	66,42%
Ludoescola	153.396,83	98.309,09	-55.087,74	35,91%	37,13%
Promoció i activitats esportives en instal·lacions cobertes	88.243,88	56.750,04	-31.493,84	35,69%	50,73%
Escola de música	78.071,58	33.622,58	-44.449,00	56,93%	64,77%
Escola d'art	72.828,02	28.818,05	-44.009,97	60,43%	59,10%



● Serveis públics 23%
● Administració general 20%
● Esports 15%
● Educació 13%
● Cultura 9%
● Turisme 8%
● Deute públic 7%
● Agricultura, ramaderia i pesca 4%
● Protecció social i benestar 1%

OBJECTIUS DE FUTUR. La titular s'ha marcat les línies de treball a curt termini següents:

- Continuar treballant per optimitzar els recursos en la gestió comunal i aconseguir així una disminució dels dèficits que provoquen cadascun dels serveis comunals.
- Afavorir l'accés als serveis comunals de persones que ho necessitin mitjançant el despla-

gament de les normatives d'ajuts socials.

- Evitar la contractació de nou endeutament i disminuir l'actual.

- Continuar les accions d'estalvi en operacions corrents i finançament de deute que permetin a mitjà termini invertir en projectes que aportin suport al teixit empresarial i turístic, amb creació de llocs de treball.

Tancament de comptes anuals any 2009

LIQUIDACIÓ DEL PRESSUPOST	Pressupost	Press. modificat	Liquidació	Liquidació	Variació 2008-2009	
	Inicial 2009	2009	2009	2008	abs.	%
Ingressos corrents	7.734.739,00	7.764.739,00	8.449.314,14	8.099.924,08	349.390,06	4,31%
Despeses corrents	-10.145.440,00	-10.196.145,89	-8.060.457,95	-8.907.093,75	846.635,80	-9,51%
Resultat corrent	-2.410.701,00	-2.431.406,89	388.856,19	-807.169,67	1.196.025,86	-148,18%
Ingressos de capital	4.882.000,00	4.898.000,00	4.648.982,34	4.930.424,00	-281.441,66	-5,71%
Despeses d'inversió	-1.629.769,00	-2.610.258,94	-1.358.086,54	-1.114.166,13	-243.920,41	21,89%
Resultat operacions de capital	3.252.231,00	2.287.741,06	3.290.895,80	3.816.257,87	-525.362,07	-13,77%
Variació financera d'actius i passius financers	-841.530,00	-1.537.130,00	-1.536.547,39	6.134.099,81	-7.670.647,20	-125,05%
Superàvit / Dèficit	0,00	-1.680.795,83	2.143.204,60	9.143.188,01	-6.999.983,41	-76,56%

Gabriel: «Estem mal acostumats, fins ara el turista ha vingut sol»



El conseller de Turisme i Esports, Bartumeu Gabriel, fotografiat en un despatx de l'edifici administratiu del Comú d'Ordino.

1.- Ordino va acollir el 6è Congrés Mundial de Turisme de Neu i de Muntanya. Quina valoració en fa i quines conclusions en treu?

El congrés ha estat un èxit quant a l'organització. La valoració és molt positiva. Hem obtingut xifres satisfactòries i hem complert l'objectiu que ens vam fixar: superar les 200 persones de l'edició anterior. En total han estat 350 assistents, amb una mitjana de 150 persones per conferència, i això vol dir que els temes proposats han estat prou atractius per mantenir l'atenció. Respecte al 2008, el nombre de públic s'ha incrementat en un 28% i la participació nacional ha arribat al 53%. Pel que fa a les conclusions, crec que ha quedat molt clara l'aposta per la innovació quant a noves tecnologies i maneres de comunicar, i que cal treballar sumant esforços entre els sectors públic i privat.

I això com es trasllada al cas d'Ordino?

Andorra ha viscut molts anys de bonança econòmica, ha estat un període còmode en què no ens hem hagut de preocupar i cadascú ha anat a la seva, sense necessitat de plantejar-se el que feia. En aquests moments hi comença a haver una reducció del volum turístic, que evidentment a nosaltres ens afecta. Cal afegir-hi la conjuntura econòmica tan negativa que viu Espanya, de la qual el nostre país es ressent molt directament. Si no ens reinventem i treballem tots en la mateixa direcció no ho aconseguirem.

Com serem capaços de canviar aquesta tendència?

Fins ara només hem hagut d'esperar que vinguessin. Diem que volem un turisme de qualitat, però abans de demanar res ens hem

de preparar i mentalitzar-nos que treballem per al turisme. Hem de formar el personal que treballa en aquests moments, el que està al sector serveis. Però aquesta feina no és només una responsabilitat dels sectors del turisme i el comerç, sinó que el Govern hi té molt a dir quant a l'educació, necessitem el seu compromís amb programes educatius de formació. Hem d'aconseguir solucions per als joves que vulguin professionalitzar-se en aquests sectors. Però malauradament quan pensem en formació, sembla que només compta la direcció d'empreses, les gerències i els alts càrrecs, i no tenim en compte que la formació del personal de base és tant o més important, ja que el cambrer o el dependent són els que estan a primera línia de foc. Tothom necessita unes qualitats específiques per desenvolupar la seva feina. Un cop tinguem això solucionat, evidentment hauréem de fer una revisió dels salaris i les categories professionals.

«Mentalitzar el personal que treballem per al turisme i formar els qui són a primera línia han de ser les nostres prioritats»

2.- Es treballa conjuntament entre sector públic i privat, a Ordino?

A la parròquia no tenim creada cap associació de comerç, a causa del volum mínim que representa el sector. Tot i així vam trobar interessant crear una taula de turisme i comerç per fer una posada en comú periòdica

de les diferents inquietuds. En aquesta taula de treball, i a petició de les persones que la integren, una de les decisions que es van prendre va ser analitzar i conèixer quina era la nostra situació real, en quin punt ens trobàvem. Aquest va ser el tret de sortida per saber la direcció que havíem d'emprendre. Des del Comú ens vam comprometre a fer aquest estudi sempre que hi hagués una resposta ferma del sector privat per prendre les mesures necessàries i que es tinguessin en compte les recomanacions de l'auditoria, que no es guardessin al calaix com havia passat d'altres vegades. L'estudi es va encarregar a Horwarth, una empresa internacional amb filial a Andorra que coneix perfectament el nostre mercat. Algunes de les conclusions que van sortir d'aquell informe és que tenim unes infraestructures de molt alt nivell amb una oferta àmplia, però que no estan prou ben aprofitades. Per exemple, tenim un golf a la Cortinada que té un gran potencial turístic, però no som capaços d'integrar-lo en un paquet amb els hotels i els restaurants veïns. Ens falta la provocació, tenir una actitud més proactiva davant el turista. La informació que transmetem és parcial, no sabem donar a conèixer tot el que tenim. No estem acostumats a presentar una oferta integral, i és el que la gent busca.

La resposta d'aquests particulars ha estat positiva?

Sí, però segurament no tota la que esperàvem. Vam decidir fer una nova reunió de la Taula de turisme i comerç i intentar posar d'acord interessos comuns. L'objectiu és el mateix per a tots, però no ens hem de veure com a competidors, sinó que hem d'anar tots a

l'una. L'administració pot intervenir-hi com a intermediari o com a agent provocador, però nosaltres no hi podem participar. Podem ajudar.

3.- Ordino té un paper capdavanter en la promoció turística d'Andorra. Què podem fer per millorar?

Per descomptat, Ordino té un gran potencial. Hem de continuar defensant els nostres productes particulars, com ara la ruta del ferro, la mola i la serradora o l'església de la Cortinada. Però per primer cop hi ha hagut una intervenció del Govern per donar un cop de mà i oferir una política turística de país. Crec que és una decisió encertada, pensar en global; primer hem de treballar conjuntament i després cada parròquia que aposti pels seus productes. Hi ha hagut una aportació econòmica des de cada parròquia per trobar una imatge conjunta. Després, cadascú haurà de cuidar el seu turista i ocupar-se no tan sols dels productes, sinó també del tracte que els dona. Hem de millorar l'atenció personalitzada perquè el turista s'emporti una molt bona sensació de com l'han tractat. El més important és la sensació amb què marxen, i això és una feina que hem de fer entre tots. No n'hi ha prou amb tenir una arquitectura integrada i un entorn paisatgístic envejable.

Quant a iniciatives, aquest any volem continuar l'oferta dels menús de ferro, perquè resumeix molt bé aquesta idea de treballar plegats. És una proposta gastronòmica que s'emmarca en una ruta coneguda per tothom i és una manera de reinventar un producte ja conegut. També ens hem preocupat de millorar la senyalització de la ruta del ferro i del Parc Natural de la vall de Sorteny, que és un lloc clau. Però no és fàcil, la competència és dura. També voldria destacar l'esforç realitzat conjuntament amb la Massana en l'edició de la *Guia de les Valls del Nord*, ara ja fa dos anys. Hem aconseguit reduir costos i optimitzar recursos, ha funcionat molt bé i prova d'això és que a Canillo i Encamp també s'ha fet.

4.- Per què no hem aconseguit fer un producte estrella de la nostra gastronomia?

No hi estic del tot d'acord, la Mostra gastronòmica que es va crear aquí a Ordino és un referent i hi participen restaurants que treballen molt bé al país i a la parròquia. Hi ha molt turista que se sent atret per la nostra gastronomia i hi ha molts llocs que estan a l'altura de qualsevol altre de reconegut internacionalment, però és el de sempre, ens ha faltat ser més «marquetinians». Si em preguntes si es menja bé al país et diré que molt bé i que tenim grans cuiners; ara, hem de millorar el servei, però internacionalitzar la cuina és un altra cosa. Els restaurants d'alta gamma són molt cars de mantenir i s'ha demostrat que al país no funcionen. El Bulli costava anualment 500.000 €, i estic segur que l'Arzak no guanya diners amb el que serveix a taula. És ben bé una indústria a la qual tenim difícil l'accés. Però tenim una bona restauració.

De què depèn el futur de la Mostra gastronòmica?

Doncs del mateix que la cuina en general, de fer més promoció externa, perquè tot tendeix a quedar-se aquí. El repte és mantenir el públic, ja que tenim limitació d'espai, la capacitat és de 500 persones i no es pot superar. Hi participen 22 restaurants, així que el futur de la Mostra no depèn del fet que creixi, sinó de fer-ne una millor difusió; sovint fem les coses d'esquena al món.

5.- Què li agradaria que s'emportés el turista com a record d'Ordino?

Caldria consolidar les visites amb estades més llargues, poder oferir, per exemple, un atractiu com a artesans que tenim l'entorn ideal, i que el turista s'endugués més experiències. Crec que la imatge que s'emporta és que estem en un poble excepcional a Andorra, molt maco, que surt de l'avinguda de botigues. Però el problema és que només hi ha això, escenari, i falta interacció. El turista vol tranquil·litat, natura, però també vol viure experiències. Un aspecte positiu és que gran part de les excursions que oferim es poden fer en família.

«L'objectiu de les seccions esportives és fomentar l'esport de base i no la competència»

6.- Veurem com l'esport deixarà de ser un servei per passar a ser un bé de consum?

Fins ara ho hem tingut massa bé. Ens hem vist obligats a prendre mesures molt impopulars i en som conscients, però l'economia del Comú i la crisi econòmica general ha fet replantejar-nos la manera de funcionar. Pel que fa a política de preus hem anat a buscar un equilibri de coherència; el Comú no pretén guanyar diners, però fins ara ho hem tingut tot a un preu més que raonable i no podem continuar d'aquesta manera perquè és insostenible. S'han hagut d'apujar les quotes de les seccions esportives perquè els preus eren molt baixos i volem que aquestes seccions continuïn existint. El seu objectiu no és fomentar la competitivitat esportiva, sinó donar una oferta complementària i extraescolar als infants de la parròquia per crear els hàbits esportius de base.

I pel que fa al Centre Esportiu, es va fer un estudi durant vuit mesos de la freqüentació de cap de setmana. Vam trobar una mitjana de dues persones l'hora els diumenges, és a dir, una afluència molt baixa. Es va fer un segon estudi si tancàvem els festius, perquè el personal que hi ha és extraordinari, i per tant l'estalvi era superior als 30.000 €. O bé fèiem això o bé apujàvem 50 € la quota per persona a l'any. No ha estat una decisió presa de forma arbitrària, ha estat una decisió meditada, tot i que impopular, però ens hem vist obligats a buscar fórmules de retall, i aquesta n'és una.

Però ara es parla d'una possible ampliació al CEO?

Després d'aquest estudi es va decidir fer el mateix sobre l'optimització dels metres quadrats de què disposem al CEO,

i hem arribat a la conclusió que cal una remodelació. Hi ha molts espais perduts i millorariem aquests punts crítics en favor d'altres sales que s'han quedat petites, com ara el gimnàs. Eliminariem les bitlles, que són deficitàries, i guanyariem sales polivalents, per a aeròbic. Reduirem també els metres quadrats de la planta del bar perquè aculli un gimnàs més gran. Ara mateix s'està fent el projecte de viabilitat, però hem de veure quant costarà, perquè l'objectiu seria fer una amortització de l'espai. La idea és guanyar socis amb l'ampliació d'espais; el judo es passarà aquí i la sala polivalent estalviarà en despesa de funcionament. Es tracta de reduir els costos de manteniment d'espais extraordinaris i de saber el cost real per aplicar-hi una amortització en un màxim de tres anys. El que no podem fer és embarcar-nos en una ampliació de milions d'euros. Així és que l'objectiu no és una ampliació, sinó racionalitzar el que ja tenim. Estem cansats de veure inversions que no s'amortitzaran mai. No podem oblidar que el CEO està subvencionat pel Comú en un 36%. Aquests últims anys ens hem mal acostumat a una gran qualitat de vida en tots els sentits, a unes infraestructures fantàstiques de molta qualitat a preus molt per sota del que costen. La mateixa administració hi ha contribuït i evidentment ara les coses s'hauran de reordenar i hauran de tornar al seu lloc.

Creixerà l'oferta d'activitats?

El Comú no pot assumir més activitats, i això és una realitat. Nosaltres donarem totes les facilitats a aquells que vulguin tirar endavant activitats a la parròquia i els ajudarem en tot el que estigui al nostre abast. Si un professional creu que hi pot haver quòrum per impartir una nova disciplina a la parròquia, ell haurà de gestionar l'activitat, nosaltres podem oferir preus econòmics, per exemple, pel que fa al lloguer d'espais perquè puguin desenvolupar-les. En aquests moments ja es fan classes de ioga i de tai-txi, per exemple, i són grups que funcionen bé i que complementen l'oferta que ja existeix. La gestió privada fa que les activitats es regulin per elles mateixes segons l'oferta i la demanda. És clar que volem tenir més oferta, però amb un cert equilibri.

PERFIL

Lloc de naixement:

Sant Julià de Lòria

Data de naixement:

04.05.1968

Formació:

Escola hotelera de Lausana (Suïssa) i màster PDG en direcció d'empreses per la UOC

Indret favorit de la parròquia:

Ruta del ferro

Última lectura:

Entre Ordino i la Massana. Una història d'homes, terres i límits, de Jacinto Bonales i Cortés

La Casa Pairal mostra als padrins com millorar la qualitat de vida

El cicle de xerrades «Gent gran, cor jove» centrarà la pròxima sessió en el coneixement de plantes curatives i remeis casolans



La consellera d'Educació, Joventut, Cultura i Benestar Social, Bernadeta Coma, regala roses a les padrines, a la Casa Pairal.

El Servei d'Atenció Domiciliària (SAD) ha posat en marxa un cicle de xerrades per millorar la qualitat de vida de la gent gran a càrrec de la doctora Rosa Pérez i el naturista Joan Amigó. El cicle va començar al març a la Casa Pairal i s'allargarà fins al mes de juny. «Gent gran, cor jove» ha estat el lema de les sessions, que han tractat diferents aspectes de la salut com ara els fàrmacs i la seva reacció en l'organisme o l'adquisició dels hàbits necessaris per a una nutrició saludable.

També es va aprofundir en el coneixement de malalties freqüents en la tercera edat, la majoria cròniques, com poden ser la diabetis, l'artrosi, el vertigen o el Parkinson. En l'última xerrada, prevista per al 14 de juny, es parlarà dels remeis naturals a partir del coneixement de les propietats curatives de plantes i

receptes casolanes. Una altra iniciativa que es porta a terme a la Casa Pairal és el taller de memòria, impartit per Begoña Villaño i Rosa Florit. El taller s'adreça a les persones que vulguin estimular i millorar la seva memòria mitjançant exercicis senzills.

Pròxima xerrada: Remeis naturals, a càrrec de Joan Amigó

Dia: 14 de juny

Hora: 18 hores

Lloc: Casa Pairal

Joan Amigó és naturista de professió i educador de la salut per la naturalesa. Escriptor, conferenciant, editor i col·laborador en diferents mitjans de comunicació, dedica una gran part del temps a impartir conferències sobre salut, naturalesa i cultura. És especialista en nutrició sana i remeis naturals.

Sortides i vida social

La Casa Pairal és un espai de lleure i un punt de reunió, equipat amb totes les comoditats necessàries per sentir-se com a casa. Obert de dilluns a diumenge, fa una funció de cohesió social entre la gent gran de la parròquia. Durant l'any se celebren totes les festes assenyalades i tradicions. El calendari és ple d'activitats i àpats de germanor que es compaginen amb un programa d'excursions i visites culturals. El mes de març, els padrins van anar a Verdú, on van visitar el Museu de la Juguina i van recollir la mona de Pasqua (a la foto). La convivència fora de casa és un dinamitzador per als padrins, que surten del seu entorn habitual i es relacionen també amb la gent gran de la Massana, ja que la majoria de sortides s'organitzen conjuntament. Aquesta col·laboració entre el Comú d'Ordino i el de la Massana permet ampliar els grups i reduir el cost dels viatges.



Les visites al Centre d'Interpretació de l'Antic Comerç de Salàs de Pallars i a la gruta del Mas d'Azil a l'Arieja són algunes de les sortides que es van fer el trimestre passat. La pròxima cita tindrà un caràcter més lúdic, ja que amb l'arribada del bon temps es farà una estada de dos dies i una nit (15 i 16 de juny) a Platja d'Aro, a la Costa Brava.



TAI-TXI-TXUAN

La Casa Pairal és una infraestructura que no acull només la llar de jubilats, sinó que també s'hi fan altres activitats per a totes les edats, com ara els assajos del Grup Dansaire d'Ordino o les classes de tai-txi. Aquesta activitat és una de les més veteranes que ofereix la parròquia, ja que fa més de 18 anys que es van iniciar les classes, que imparteix el mestre Alfons Periago. D'origen xinès, aquesta art marcial té seguidors arreu del món i s'ha popularitzat pels seus beneficis en la salut mental i física. Amb la pràctica i el treball de la nostra energia, o el

que es coneix com a txi, podem viure amb més harmonia i equilibri per afrontar el dia a dia i aprendre a gestionar les emocions. La promesa de longevitat que comporta la pràctica del tai-txi-txuan ha estat potser el que l'ha fet guanyar més adeptes. Les classes duren una hora i mitja i es fan els dilluns i els dijous al vespre a la sala Arcalís durant el curs escolar, de setembre a juny, però amb l'arribada del bon temps es practica a l'aire lliure. Els mesos de juliol i agost hi ha la possibilitat de fer cursets intensius quinzenals. Tot i que la gestió d'aquesta activitat

és privada, els preus són molt econòmics i va destinada a totes les edats. Altres alternatives d'iniciativa privada que es poden trobar a la parròquia i que us anirem descobrint són l'escola de ballet d'Elisabet Morera o les classes de ioga que imparteix Marie-Paule Reiner-Walton.

INFORMACIÓ:

TAI-TXI: 618 816

IOGA: 330 482

BALLET: 00 34 678 55 12 59

Experts botànics se citen a Ordino

El 9è col·loqui organitzat pel CENMA, la UB i el Comú estarà integrat per un centenar d'especialistes en aquesta disciplina



Un espectacular exemplar de l'espècie *Drosera rotundifolia* que podem trobar en els hàbitats objecte d'estudi del Congrés.

La sensibilitat demostrada pel Comú d'Ordino en qüestions mediambientals i de conservació de les espècies i el territori es posarà de manifest un cop més els dies 7, 8 i 9 de juliol amb la celebració del 9è Col·loqui de botànica pirenaicocantàbrica que tindrà lloc a l'Auditori Nacional. Es tracta d'un congrés veterà en què es reuniran prop d'un centenar d'experts

i estudiants per oferir una vuitantena de conferències relacionades amb aquesta disciplina i les noves tendències en la seva investigació. L'organització de l'esdeveniment científic ha anat a càrrec del CENMA (Centre d'Estudis de la Neu i de la Muntanya d'Andorra) de l'Institut d'Estudis Andorrans, en col·laboració amb el Centre de Documentació de Biodiversitat Ve-

getal de la Universitat de Barcelona i el Comú d'Ordino. La presentació del col·loqui, que en l'edició anterior va tenir la seu a Lleó, es va fer el 30 d'abril a la sala de premsa del Comú i hi van comparèixer, juntament amb la cònsol menor, Consol Naudí, el secretari d'Estat d'Ensenyament Superior i Recerca, Joan Marc Miralles, i el tècnic de la UB Josep Maria Ninot. Miralles es va referir a la parròquia com l'escenari ideal pel seu entorn per acollir aquest tipus d'esdeveniment. En aquest sentit, Ninot va parlar de la idoneïtat d'organitzar les jornades a Andorra, ja que «hi ha zones inhòspites i un mosaic vegetal, abundància de zones obagues i solanes, a més de la singularitat de tenir la ciutat a molt poca distància del Pirineu més salvatge». Sobre aquests hàbitats del Pirineu i la serralada cantàbrica giraran part de les vuitanta ponències que hi ha programades i que seguiran dues grans línies de treball, d'una banda la tradició etnobotànica i, de l'altra, la conservació de la natura. Com a novetat, enguany s'introduiran els estudis Long Term Ecological Research (LTER), o el que és el mateix, estudis a llarg termini sobre aspectes ecològics. Per organitzar el congrés s'han designat dos comitès, un de científic i un d'organitzatiu. La primera jornada a l'Auditori serà de caràcter públic i de portes obertes, i entre les activitats previstes hi haurà dues sessions de camp al Parc Natural de la vall de Sorteny i al circ de Tristaina.

6è Congrés Mundial de Turisme de Neu i de Muntanya

L'aposta per les noves tecnologies

Ordino ha aprovat amb nota l'organització del 6è Congrés Mundial de Turisme de Neu i de Muntanya, amb unes xifres que han superat de llarg els objectius marcats. Dimitrios Buhalis (a la foto, a la dreta) va protagonitzar una de les sessions més atractives del congrés posant l'atenció en les noves tecnologies i la comunicació, com ara el paper de les xarxes socials com Facebook o Twenty en el sector de la promoció turística. El conferenciant, professor de l'Escola de Gestió de Serveis de la Universitat de Bournemouth, al Regne Unit, va parlar de l'abast i el ressò que tenen plataformes audiovisuals com ara Youtube o Google Earth per fer difusió dels productes que volem vendre, i dels ciutadans i usuaris que han esdevingut els principals distribuïdors d'informació amb les experiències pròpies, a través de mitjans sense competència en abast geogràfic i temporal. El particular és avui dia l'autèntic promotor d'experiències que aconsegueixen captar l'atenció del client, per sobre d'institucions i empreses. La creació d'aquestes noves experiències i el sentiment d'acollida serà, segons Buhalis, la clau de l'èxit per fidelitzar el client, que cada dia més obvia les oficines de turisme.



L'Snow Day Jove
va comptar amb la
participació de 69 joves
d'Ordino i la Massana.
Febrer 2010
Foto: Eduard Comellas



Dolph Lundgren, l'actor
de Hollywood, va visitar la
parròquia i va deixar la seva
signatura al llibre de visites
del Comú.
Març 2010



**L'alumne Marc Salines
Pons**, de 5 anys, va rebre
el premi al Millor lector del
2009 el dia de Sant Jordi a la
Sala Polivalent.
Abril 2010



**La 12a subhasta
benèfica** va aconseguir
una recaptació
de 4.500 €, que es
van entregar a l'EENS
Meritxell.
Abril 2010



Breus

TARGETES PER ALS PARQUÍMETRES

Els usuaris poden adquirir al Servei de Tràmits les targetes de pagament per als aparcaments de zona blava amb un saldo de 3 €. Les recàrregues es podran fer als mateixos parquímetres, situats als aparcaments del CEO i a Prat de Call.

PRIMER ANIVERSARI DEL SAD

El Servei d'Atenció Domiciliària va celebrar el mes d'abril el primer aniversari amb sis usuaris fixos i sortides puntuals. La higiene, l'acompanyament i les tasques domèstiques són les principals demandes que arriben a la treballadora social.

SUBHASTA DE PERIFÈRICS

El Comú va convocar una segona subhasta pública de perifèrics, per reciclar el material informàtic. Els ciutadans van poder adquirir impressores, multifuncions, fotocopiadores i faxes d'ocasió a partir de 15 €.

TROFEU DESMAN

Del 18 al 20 de juny Vallnord acollirà part de les proves d'aquest veterà *raid* que s'allunya dels elitismes per gaudir de l'esport en plena natura. El Comú d'Ordino hi participa per primera vegada en els 50 anys del Trofeu.

1r TORNEIG DE MINIWATERPOLO

La secció de waterpolo del Centre Esportiu d'Ordino ha estat present en el primer torneig de waterpolo celebrat a Canillo a l'abril. Els dos equips de la parròquia guanyen posicions cada dia sota la direcció de Tibisay Aguilera i Xavier Álvarez.

MILLORES A PRAT DE CALL

El Comú ha fet obres de millora i treballs de sembra a les zones enjardinades de Prat de Call. Entretant, els usuaris han pogut utilitzar altres parcs infantils de la parròquia, com la Cultia i la Covanella.

NOVETATS EDITORIALS

S'amplia el termini per recollir els llibres publicats pel Comú *Toponímia de la Vall d'Ordino. La Cortinada, Arans i l'Ensegur i Auzat Vicdessos-Ordino. Relacions transfrontereres al llarg dels segles*. Els caps de casa s'han d'adreçar al Servei de Tràmits.

ANELLATGE D'OCELLS

Aquest estiu es portarà a terme a la parròquia un projecte d'anellatge d'ocells engegat pel Govern i el Comú que pretén observar la població d'ocells que nidifiquen al Principat amb una quinzena d'anelles facilitades per l'Institut Català d'Ornitologia.

SORTIDES AMB L'ESCOLA D'ART

Els alumnes de l'Escola d'Art han pogut visitar el Museu d'Art Modern de Ceret i descobrir la vinculació d'aquesta petita població amb el món de l'art. Els més petits van descobrir el Museu d'Història Natural i l'Abattoir, a Tolosa de Llenguadoc.



La Biblioteca Comunal
va organitzar amb èxit un
taller de papiroflèxia per a
infants i adults.
Abril 2010



La venda de llibres de segona mà va atreure públic de totes les
edats a la Sala Polivalent.
Abril 2010



Andorra Freeride Week
espectacular exhibició de
descensos en la Volta a
Andorra en 7 dies.
Abril 2010



**Taller
de dracs i roses**
per als més petits,
per Sant Jordi.
Abril 2010



Els padrins de la parròquia
repetiran experiència amb el
projecte dels horts socials
de la Fundació Reig.
Abril 2010



El Grup Dansaire d'Ordino va
convidar l'Esbart Lleidata
de Dansaires i el Grupo Folklórico
de Onís (Astúries).
Març 2010

NO T'HO PERDIS...

juny, juliol i agost

JUNY

MEDI AMBIENT

DE L'1 AL 30
EXPOSICIÓ «L'ANDORRA DELS
PAISATGES»
Sala d'actes del CEO

GENT GRAN

DIMARTS 1, A LES 13 H
PAELLA A L'AIRE LLIURE
Casa Pairal

GENT GRAN

DIMARTS 1, A LES 16 H
TALLER DE MEMÒRIA
Casa Pairal

JOVENTUT

DISSABTE 5
FESTA DE LA PRIMAVERA JOVE
Zona Santa Catarina

CULTURA

DIMARTS 8, A LES 22 H
CONCERT CORAL CASAMANYA
I CORAL SANT ANTONI
Església d'Ordino

GENT GRAN

DIMARTS 8, A LES 16 H
TALLER DE MEMÒRIA
Casa Pairal

EDUCACIÓ

DIMARTS 8, A LES 21.30 H
ESCOLA DE PARES I MARES DE LES
VALLS DEL NORD Trastorns de la
conducta alimentària
Casa Pairal

ESPORT

DIJOUS 10, A LES 20 H
EXHIBICIÓ DE JUDO
Pavelló Germans de Riba

INFANTIL

DISSABTE 12
PROJECCIÓ DE CARTOON NETWORK
Biblioteca comunal

INFANTIL

DILLUNS 14
FESTIVAL DE BALLET
Auditori Nacional

GENT GRAN

DILLUNS 14, A LES 18 H
CICLE «GENT GRAN, COR JOVE»
REMEIS NATURALS
Casa Pairal

GENT GRAN

DIMARTS 15, A LES 16 H
TALLER DE MEMÒRIA
Casa Pairal

GENT GRAN

DIMARTS 15 I DIMECRES 16
SORTIDA A PLATJA D'ARO

ESPORT

DEL 18 AL 20
TROFEU DESMAN
Vallnord

CULTURA

DISSABTE 19, A LES 20 H
CONCERT DE PRIMAVERA
GRUP ARTÍSTIC D'ORDINO
Auditori Nacional

INFANTIL

DISSABTE 19
FESTA FI DE CURS
Escola bressol

ESPORT

DIMARTS 22
FESTA FI DE CURS
Centre Esportiu d'Ordino

POPULAR

DIMECRES 23 A LES 19 I A LES 20 H
LA FESTA DE LA MUNTANYA
Pujada nocturna al Casamanya

POPULAR

DIMECRES 23 A LES 22.30 H
BALLADA DE FALLAIRES
GRUP DANSAIRE D'ORDINO

POPULAR

DISSABTE 26
BALLADA PER AL COS DE BOMBERS
GRUP DANSAIRE D'ORDINO

INFANTIL

DIUMENGE 27, A LES 11 H I 18 H
FESTIVAL FINAL DE CURS
ESCOLA DE MÚSICA
Auditori Nacional

ESPORT

DISSABTE 26 I DIUMENGE 27
ANDORRA ULTRA TRAIL VALLNORD
Sortida Ordino poble

POPULAR

DILLUNS 28
REVELLA DE SANT PERE

POPULAR

DILLUNS 28, A LES 12 H
GRUP DANSAIRE D'ORDINO
El Serrat

POPULAR

DIMARTS 29
MISSA DE SANT PERE
Església de Sant Pere del Serrat

GENT GRAN

DIMARTS 29, A LES 16 H
TALLER DE MEMÒRIA
Casa Pairal

JULIOL

CULTURA

DE L'1 AL 31
VISITES GUIADES ALS EQUIPAMENTS
CULTURALS I MONUMENTS
Oficina de Turisme

POPULAR

DEL 3 AL 5
FESTES DEL ROSER D'ORDINO
Ordino poble

POPULAR

DIUMENGE 4
ACTUACIÓ DEL GRUP DANSAIRE
D'ORDINO
Plaça Major

AGOST

CULTURA

DEL 5 AL 31
EXPOSICIÓ DE CARTELLS DE LA
19a MOSTRA GASTRONÒMICA
Oficina de Turisme

MEDI AMBIENT

DEL 7 AL 9
9è COL·LOQUI DE BOTÀNICA
PIRENAICOCANTÀBRICA
Auditori Nacional

CULTURA

DIMECRES 14, A LES 22 H
NTAPKEAU, LA VEU DEL POBLE.
CICLE NITS OBERTES
Plaça Major

CULTURA

DISSABTE 17, A LES 18 H
LOS EXCÉNTRICOS. CICLE TEATRE
AL CARRER
Plaça Major

CULTURA

DEL 18 AL 29
2n ART CAMP COLORS PER AL
PLANETA
Ordino poble

CULTURA

DIMECRES 21, A LES 22 H
DANSA ORIENTAL. CICLE NITS
OBERTES
Plaça Major

GENT GRAN

DIVENDRES 23
EXCURSIÓ A LA RABASSA
SANT JULIÀ DE LÒRIA
Casa Pairal

CULTURA

DISSABTE 24, A LES 18 H
ELS TREPORTERS. CICLE TEATRE
AL CARRER
Plaça Major

CULTURA

DIMECRES 28, A LES 22 H
ENFADO. CICLE NITS OBERTES
Plaça Major

POPULAR

DISSABTE 31
FESTA MAJOR DE LLORTS

CULTURA

DE L'1 AL 31
VISITES GUIADES ALS EQUIPAMENTS
CULTURALS I MONUMENTS
Oficina de Turisme

POPULAR

DIUMENGE 1
FESTA MAJOR DE LLORTS

ESPORT

DIUMENGE 1
TRAVESSA D'ESTIU
ORDINO-LA MASSANA

CULTURA

DISSABTE 7 I DIUMENGE 8
12a TROBADA DE BUNERS
Ordino poble

POPULAR

DILLUNS 16
FESTA MAJOR DE SORNÀS

CULTURA

DIMECRES 18, A LES 22 H
MORGANS CLUB. CICLE NITS
OBERTES
Plaça Major

CULTURA

DISSABTE 21, A LES 18 H
PIXAPINS. CICLE TEATRE AL CARRER
Plaça Major

CULTURA

DISSABTE 28, A LES 18 H
PER NASSOS. CICLE TEATRE AL
CARRER
Plaça Major

CULTURA

BENEDICCIÓ DEL BESTIAR
La Rabassa

GENT GRAN

DINAR DE GERMANOR
La Coma del Forat

**Andorra
Ultra
Trail**

vallnord

26 / 06 / 2010

Ultra
112 km
9.700 m D+

Trail
35 km
2.500 m D+

SolidariTrail
10 km
750 m D+

**LA VOLTA A
TOT UN PAÍS**

www.andorraultratrail.org

Crèdit Andorrà

Diari d'Andorra

el Periòdic



Sant Eloi

Som

PowerBar



La Plaça

dip

SDP



e-commerce

Mossèn Joan Fenosa



Mossèn Joan Fenosa davant la Mare de Déu d'Ordino, talla de fusta policromada del segle XI, a l'església parroquial.

Mossèn Fenosa no eludeix preguntes. Conscient del desprestigi que pateix l'església avui, no és aliè a les polèmiques dels últims temps i la seva opinió és clara: «Qui la fa, l'ha de pagar, i en cap cas no parlem de conductes justificables, però els mitjans de comunicació han fet una autèntica croada contra l'església», opina amb decepció i desànim sobre el tractament dels escàndols per pederàstia que han sortit a la llum. «El que no pot ser és que pel sol fet de ser capellà siguis un sospitós», diu. Segons ell, els perjudicats en tot això són l'església de base, la parròquia. Joan Fenosa va arribar a Ordino el 2003 després d'haver estat cinc anys al Pas de la Casa. «El canvi va ser notable, vaig passar d'un lloc turístic i anònim, en què treballes per als immigrants i els turistes, a un poble en què hi ha gent de soca-rel, on encara hi ha les cases de tota la vida». Ocupar el lloc de mossèn Roc Pallarès, el que va ser el capellà d'Ordino durant 52 anys, no va ser una tasca fàcil: «El meu estil i la meua manera de fer eren molts diferents dels de mossèn Roc, i quan ell va faltar l'any 2007 vaig emprendre la meua aventura amb defectes i encerts, que no han estat rebuts de la mateixa manera per tothom». Malgrat tot diu que es troba molt a gust a la parròquia: «Sóc un capellà de poble i aquí puc portar aquesta vida; crec que m'hi he fet un lloc». El que no es pot negar és el seu esperit obert i renovador, hereu de la Companyia de Jesús. Es va formar amb els jesuïtes, primer a la Facultat de Teologia a Sant

Cugat –actual Centre Bòrgia– i anys més tard va estudiar psicologia aplicada a la Universitat de Santa Clara, Califòrnia. «L'església catòlica és més plural del que la gent es pensa, com la societat mateixa. La fesomia del Bisbat també ha evolucionat, continuem essent una família, però amb procedències i formacions diverses, i l'església és plural quant a maneres de viure i de veure-la».

«Ocupar el lloc de mossèn Roc després de 52 anys, no va ser una tasca fàcil»

Es mostra preocupat pel que defineix com un allunyament dels valors cristians i la benaurança. «Només el 4% de la població andorrana és catòlica practicant; sí, compleixen els sagraments, però a la missa de diumenge –que és la nostra festa– hi ha més portuguesos, francesos i catalans que no pas gent d'aquí». Fenosa mira amb optimisme cap a altres geografies, i ens explica que a l'Índia hi ha 70 milions de catòlics, i que a Amèrica també tenen molt a dir. «Es tracta de corrents espirituals que nodreixen la nostra manera de veure el catolicisme, són més interioristes i porten la pràctica d'una vida contemplativa a l'acció». Aquesta espiritualitat de base més pròxima a la teoria de l'alliberament és la que commou Joan Fenosa. I per ella intenta fer parròquia i acostar-se al poble: «Si el

Lliberal, obert, modern, receptiu, disponible, tolerant, discret... totes són qualitats que he sentit atribuir al nostre mossèn –Joan per a molts, «Father John» per a d'altres, «padrecito» per a alguns. Mossèn Joan compagina a diari dues vides, la de sacerdot, amb les misses, els sermons, els bateigs, les confessions, els enterraments i els casaments que corresponen, i la professional a l'Institut Espanyol, on imparteix classes de religió. Malgrat l'agenda ben atapeïda que tot això li comporta, té temps per visitar-te si estàs malalt, d'acompanyar-te a la clínica si no tens ningú, o fins i tot de portar-te la comunió a casa si estàs impedit. Com que va passar uns quants anys a Califòrnia, «Father John» té molt bon nivell d'anglès, cosa que li permet ocupar-se de les necessitats espirituals de la comunitat angloparlant, per a la qual fa una Missa mensual en anglès. Aquesta comunitat, que fàcilment es podria sentir exclosa espiritualment, li està molt agraïda. Però com que no tot han de ser deures i obligacions, quan té una estona lliure, mossèn Joan es dedica als seus *hobbies*, que jo crec que són, per ordre de preferència: els bolets, la cuina i l'art, sense oblidar el Barça, *of course*. Per això, tan aviat te'l pots trobar a la muntanya fent de boletaire com en una subhasta d'art en el paper de subhastador. I si mai el convides a una festa, prepara't! És capaç de portar-te deu truites d'ous, totes diferents i totes per llepar-se'n els dits. De fet, si no tingués vocació religiosa, me'l puc imaginar com un gran xef amb un grapat d'estrelles Michelin.

Per resumir, i com algú em va comentar no fa gaire, «mossèn Joan és un digne representant de l'Església catòlica en un moment tan delicat com l'actual». Només em queda pregar que el senyor bisbe ens el deixi a Ordino molts anys.

Patricia Nally

capellà no s'atansa al poble, el poble mai no s'acostarà al mossèn». Aquesta inquietud per escoltar les necessitats dels altres l'ha portat a oficiar una missa en anglès l'últim diumenge de mes per a aquesta comunitat establerta a Andorra.

Els joves són un dels sectors de la població amb qui més hores passa el mossèn, com a professor a l'Institut Espanyol. Des que va arribar a Andorra l'any 1998 imparteix classes de religió, i es dedica a la docència des del 1979. Tot i que assegura que és un capellà de poble d'acord amb els seus orígens –és d'Artesa de Segre–, no li passa per alt ni un detall de les societats més avançades. Ja fa uns dies que espera el seu iPad i té l'iPhone obert a fidels, amics i veïns, això sí, amb una foto de la parroquial de Sant Corneli i Sant Cebrià a la pantalla tàctil. Mossèn Fenosa també té el seu propi Facebook i no descarta registrar les parròquies a la xarxa social: «Per què no? Seria una pregunta a fer... i podríem arribar a molta més gent».